

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2004 vp

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomus vuodelta 2003

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä huhtikuuta 2004 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomuksen vuodelta 2003 (K 2/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yliasiamies Aatto Prihti ja hallintoneuvoston puheenjohtaja Olavi Ala-Nissilä, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA.

Viitetieto

Valiokunta vieraili Sitrassa 9.11.2004, jolloin se kuuli yliasiamies Esko Ahoa, ohjelmajohtaja Hannu Hanhijärveä, ohjelmajohtaja Antti Hautamäkeä, viestintäpäällikkö Marja-Leena Hilkeä, sidosryhmäsuhdepäällikkö Tero Hirvilammia sekä rahoitus- ja talousjohtaja Magnus Sjöblomia.

KERTOMUS

Sitran strategisena visiona on, että Suomi olisi vuonna 2010 maailman kolmen menestyksekkäimmän kansakunnan joukossa. Sitra tukee osaltaan tämän tavoitteen saavuttamista tuottamalla tietoa muutoksista, joilla on vaikutusta Suomen tulevaisuuteen, kehittämällä kaupallisia ja sosiaalisia innovaatioita sekä rahoittamalla osaamisen kaupallistamista ja kansainvälisesti kilpailukykyisen liiketoiminnan kehittämistä.

Kertomusvuoden aikana Sitra toteutti organisaatiomuutoksen jakamalla ydintoimintonsa toisaalta tutkimuksesta, koulutuksesta sekä innovaatioista ja uudesta liiketoiminnasta vastaavaan kehitystoimintaan ja toisaalta yritysrahoitustoimintaan, joka vastaa Sitran harjoittamasta pääomasijoittamisesta.

Kehitystoiminnan osalta merkittävimmät hankkeet liittyivät vuonna 2005 päättyvään Eurooppa 2020 -tutkimusohjelmaan sekä erilaisiin kaupallisiin ja sosiaalisiin innovaatioihin liittyviin hankkeisiin. Yritysrahoituspuolella sijoitusten painopiste oli jatkorahoituksessa, kasvuvaiheen yrityksissä ja yritysjärjestelyissä.

Sitran vuoden 2003 tilikauden tulos oli 1,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen erityisesti peruspääoman nettosijoitustuottojen huomattavan kasvun ansiosta. Pääomasijoitusmarkkinat pysyivät sen sijaan edelleen hiljaisina. Rahoituspäätösten määrää jouduttiin edellisen kertomusvuoden tapaan laskemaan alhaisen tuottotason vuoksi. Päätöksiä tehtiin 34 miljoonan euron arvosta eli 34 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2002.

Rahaston peruspääoman nimellisarvossa ei tapahtunut muutoksia, ja myös peruspääoman sijoitusten markkina-arvo oli edellisvuoden merkittävän laskun jälkeen stabilisoitunut lähes samalle tasolle ollen nyt 562 miljoonaa euroa.

Hallintoneuvoston käsityksen mukaan Sitran talous on vakaalla pohjalla ja toiminta hyvin hoidettua.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sitran toimintaa on kertomusvuonna suunnattu entistä enemmän tiettyjen painopisteiden suuntaan. Tätä on tukenut myös rahaston organisatiomuutos, joka saadun selvityksen mukaan on edelleen täsmentymässä siten, että se tukee suomalaisen huipputeknologiaan ja osaamiseen sekä niiden edellyttämien uusien toimintamallien käyttöönottamiseen liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä.

Valiokunta katsoo, että painopisteiden selkiyttäminen vastaamaan uusiin Suomen talouden ja kilpailukyvyn haasteisiin on oikean suuntainen. Sitran luonteeseen kuuluu olla suunnannäyttävä ja uusien teemojen esillenostaja. Innovaatio- ja liiketoimintasektorilla selvitystyötä tekevät useat sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijat. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia tiiviille yhteistyölle, jotta vältetään päällekkäiseltä työltä ja kyetään toisaalta hyödyntämään niin koti- kuin ulkomaillaakin jo tehty työ. Tämä edellyttää Sitralta aktiivista verkottumista sekä koti- että ulkomailla.

Viimeaikaiset selvitykset erityisesti aloittavien innovaatioyritysten siemenrahoituksesta ja palvelujärjestelmän uudistamisstrategiasta (AISP-strategia) sekä kasvuyrittäjyydestä tulevat jatkossa vaikuttamaan muun muassa Sitran

osin yhdessä Tekesin kanssa harjoittamaan Pre-Seed-toimintaan. Valiokunta katsoo, että sekä INTRO-, LIKSA- että DIILI-ohjelmat kattavat yritystoiminnan kannalta keskeisiä osa-alueita, joilla Suomi on kansainvälisissä vertailuissa sijoittunut keskitasoa huonommin. Tarvetta siis tälle työlle on. Eri toimijoiden rooli tulee nyt kuitenkin uudelleenarvioitavaksi ja eri ohjelmista jo saadut kokemukset analysoitaviksi.

Sitran toiminnassa on kertomusvuonna ja sen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia. Toiminnan painopiste on siirtymässä rahoituksesta yhä enenevässä määrin erikseen määriteltävien ohjelmakokonaisuuksien suuntaan. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että sillä ja Sitralla on toimiva keskusteluyhteys, jotta eduskunta voi seurata tämänkaltaisia toimintastrategian muutoksia muutoinkin kuin lakisääteisen vuosikertomuksen välityksellä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että tämä mietintö lähetetään tiedoksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran hallintoneuvostolle.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Klaus Pentti /kesk
vpj.	Jari Leppä /kesk	Antti Rantakangas /kesk
jäs.	Sari Essayah /kd	Martin Saarikangas /kok
	Reijo Kallio /sd	Sari Sarkomaa /kok
	Esko Kiviranta /kesk	Juhani Sjöblom /kok
	Martti Korhonen /vas	Oras Tynkkynen /vihr.
	Miapetra Kumpula /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.